

UIT

NORGES
ARKTISKE
UNIVERSITET

SAMINOR helse og livsstilsundersøkelse i nord

Nytteverdi av helsescreening

Ann Ragnhild Broderstad

Faglig leder dr.med Senter for samisk helseforskning
Overlege Universitetssykehuset Nord Norge

Bakgrunn

- **NOU 1995:6** Plan for helse- og sosialtjenester for den samiske befolkningen i Norge
 - Konklusjon: et behov for mer kunnskap om samisk helse og levekår
- **WHO** – etterspurt rapportering vedr. urfolks helse og levekår i Norge.
 - Norske myndigheter har ikke hatt slike data.
- **1999:** Utredning om etnisk medisin i Norge ved UIT
 - → anbefaler opprettelsen av Samisk helseforskning
- **Januar 2001:** Senter for samisk helseforskning, Universitetet i Tromsø opprettet

Senter for samisk helseforskning

- **Forskning og fagutvikling**

- på helse- og levekårsrelaterte problemstillinger knyttet til den samiske befolkningen i Norge

- **Prosjekter**

- **SAMINOR** – helse og levekårsundersøkelsen
- **Fra bygd til by** - levekårsundersøkelse
- SLiCA – Survey of Living Conditions in the Arctic
- Reinsdyr som næringsmiddel
- Etterlatteprosjektet
- Samisk etnisitet og levekår
- Kulturkompetanse/kulturbegrep i helseforskning

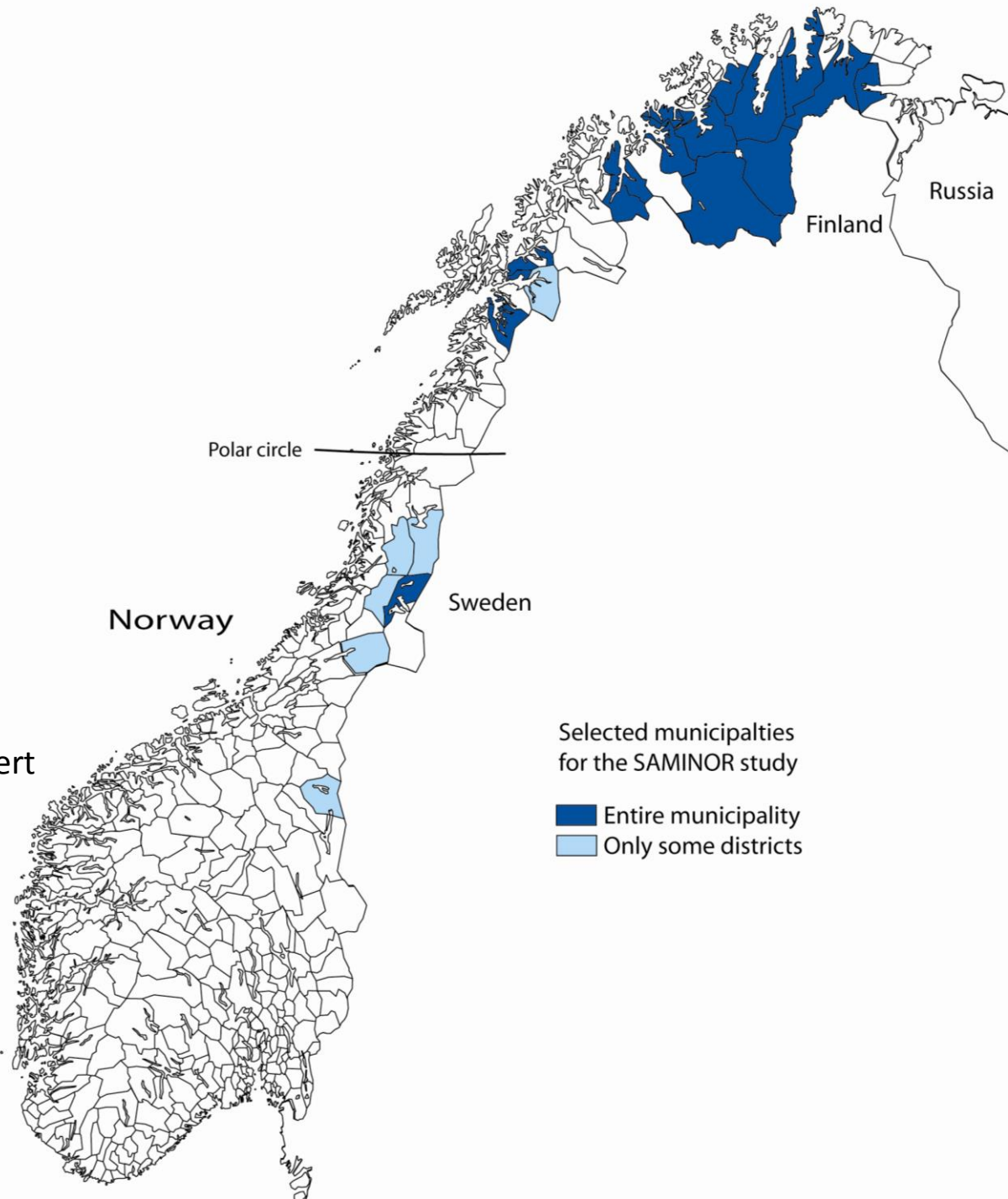
SAMINOR 1 i 2003 - 2004

SAMINOR 2 i 2012 - 2014

SAMINOR 1 - 17 000 deltakere

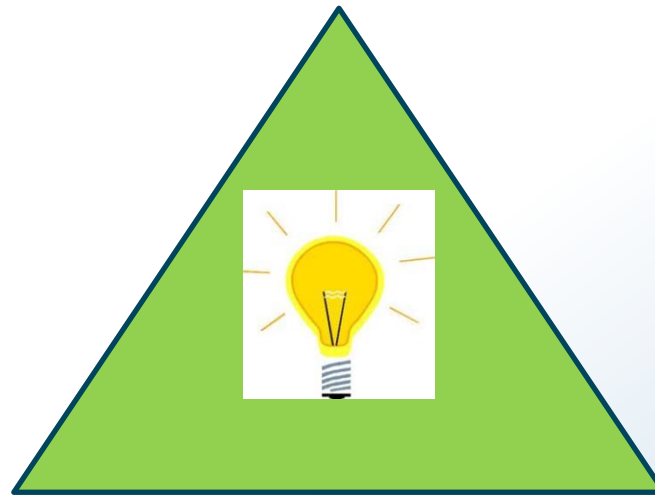
SAMINOR 2 - 6000 deltakere

- Hjerte- og kar undersøkelse
- Kartlegging av risikofaktorer for sykdom
- Datainnsamlinga
 - Spørreskjema,
 - Klinisk undersøkelser inkludert blodprøver
- Etnisitetsinformasjon

Nytteverdi og forsvarlighet

Etisk forsvarlig

Vitenskapelig forsvarlig

**Nytte for
lokalsamfunnet**

HELSE- OG LIVSSTIL

Kosthold – diabetes – hjerte-karsykdommer – miljøgifter – tannhelse – søvn

INFORMASJON OM UTFALLET AV STUDIEN

Resultater av undersøkelsen vil publiseres i internasjonale og nasjonale vitenskapelige tidsskrifter i tillegg til ulike populærvitenskapelige kanaler og media.

FRIVILLIG DELTAKELSE

Det er frivillig å delta i studien. Dersom du ønsker å delta, møt du opp til angitt sted og tidspunkt. Her vil du bli bedt om å signere et samtykke på deltakelse. Du kan når som helst og uten å oppgi noen grunn trekke ditt samtykke til å delta i studien.

Dersom du senere ønsker å trekke deg eller har spørsmål til studien, kan du kontakte oss på vår prosjektelefon: 404 90 467 eller på e-post: saminor@ism.uit.no

Du finner ytterligere informasjon om studien på vår nettside
<http://saminor.uit.no>

VELKOMMEN TIL UNDERSØKELSEN

Magritt Brustad

Magritt Brustad
Prosjektleder
Professor

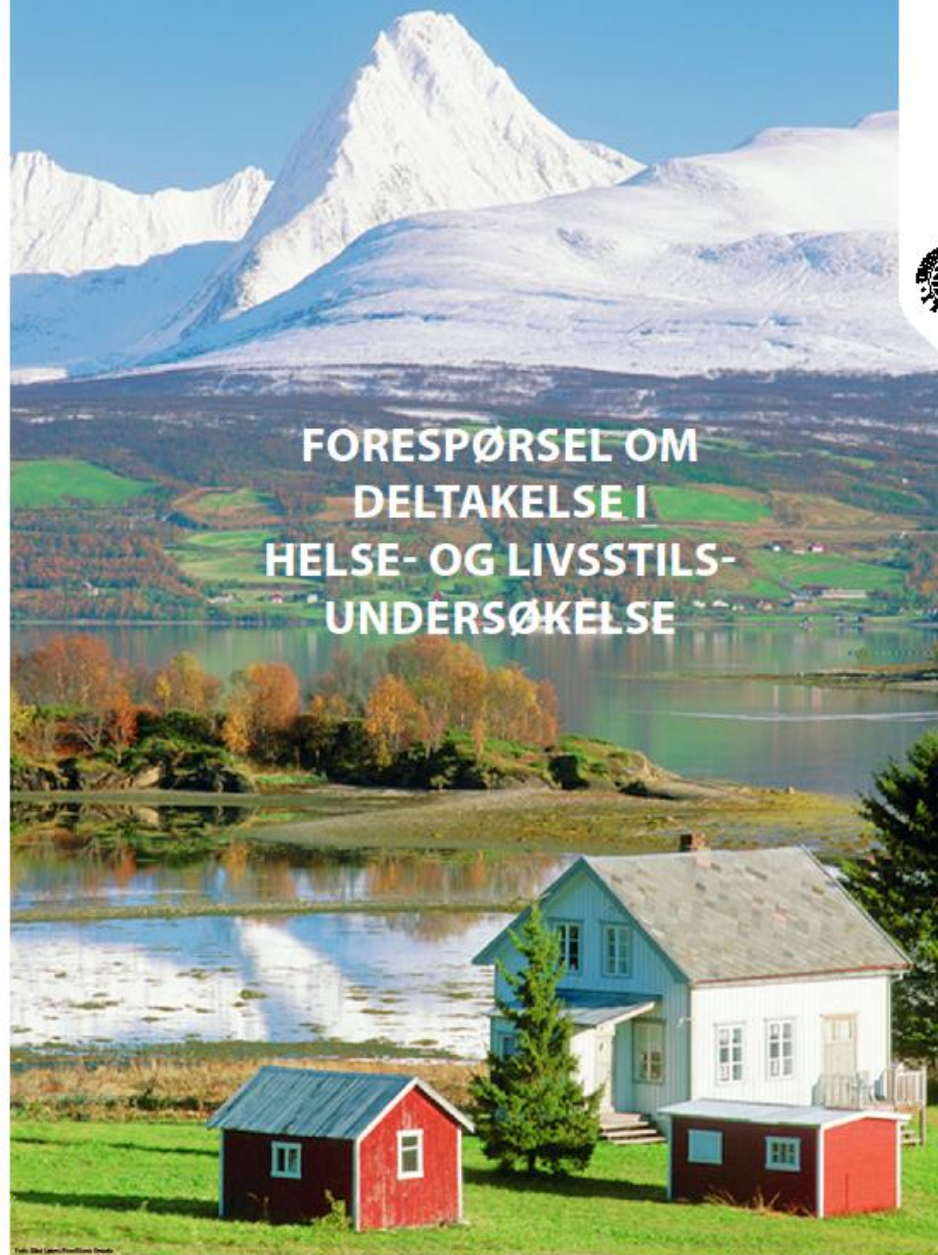
Ann Ragnhild Broderstad

Ann Ragnhild Broderstad
Forsker
Overlege Dr. med.

UNIVERSITETET I TROMSØ **UIT**
DET HELSEVITENSKAPELIGE FAKULTET

FORESPØRSEL OM DELTAKELSE I HELSE- OG LIVSSTILS- UNDERSØKELSE

SAMINOR

UNIVERSITETET I TROMSØ UIT
DET HELSEVITENSKAPELIGE FAKULTET
uit.no/helsefak

Spørsmål

- Hvorfor skal helseforskning gjennomføres?
- Hvilke grupper inviteres?
- Hvordan presenteres resultat?
- Ikke minst - ved forskjeller hvordan forklarer vi dem

Hvorfor skal helseforskning gjennomføres?

- Informasjon og kunnskap om helsetilstand og sykdommer er helt avhengig av screening av befolkningens helse
- Hjelper helsevesenet og forskere til å finne årsakssammenhenger til sykdommer
- Samtidig som forebyggende tiltak kan bedres
- Forskningen danner et kunnskapsgrunnlag som helsevesenet kan bruke i møte med den enkelte pasient
- Denne kunnskapsbasen må kontinuerlig oppdateres.

Hvilke grupper inviteres?

- Hovedprinsippet ILO-konvensjon nr 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater er urfolks rett til å bevare og videreutvikle sin egen kultur og samfunn, samt myndighetenes plikt til å treffe tiltak for å støtte dette arbeidet
- Norge ratifiserte konvensjonen i 1990
- Likhet ≠ likeverd
- Tjenestetilbud skal tilpasses de ulike brukergruppene

Hvordan presenteres resultat?

- Individ nivå
- Gruppenivå
 - Media
 - Populærvitenskapelige foredrag
 - Folkemøter
 - leserinnlegg

UNIVERSITETET I TROMSØ UiT

NAVN:

FØDSELSDATO:

LABNUMMER:

Dato:

Takk for at du deltok

Ved å delta i Helse- og livsstilsundersøkelsen, er du nå med i et stort forskningsprosjekt. Som deltager har du fått en enkel undersøkelse, og alle deltagere får etter ønske, tilbakemelding om resultater fra et utvalg av målingene. Hvis du anbefales å oppsøke fastlegen din, kan du lese det nederst på denne siden. På baksiden av brevet kan du lese om undersøkelsen du har fått resultatet av.

Dine prøvesvar

BMI	kg/m ²
Høyde	cm
Vekt	kilo
Hoftevidde	cm
Livvidde	cm
Puls	pr. minutt
Blodtrykk	mmHg
Hb (blodprosent)	g/dl
HbA1c (langtids blodsukker)	%

Anbefaling

Hvis dine prøvesvar gir grunn til å anbefale kontroll eller oppfølging hos lege, er det anført i feltet under.

Ditt blodtrykk er **for høyt**, men det trenger ikke å bety alvorlig sykdom.

Vi anbefaler derfor at du bestiller time hos din fastlege **innen 1 – 2 måneder** for videre oppfølging/utredning.

Med vennlig hilsen

Ann Ragnhild Broderstad

Ann Ragnhild Broderstad

Overlege Universitetssykehuset Nord-Norge

Forsker Dr. med.

Universitet i Tromsø

Hvordan forklare forskjeller i funn

- Vi kjenner til forskningsresultater - synliggjort gjennom media som forteller oss at her i nord røyker og drikker folk mest av alle og har generelt dårlig helse
- SAMINOR – noen helseutfordringer i fleretnisk nord norsk befolkning
- Antatt kronisk stress som en følge av marginalisering kan være en årsak til opphopning av hjerte- og karsykdom blant samer i distriktskommuner i Nord-Norge
- Helhet
 - Historie
 - Samfunnsutvikling
 - Distriktpolitikk

Datainnsamling – kunnskapsbase - hensikt

- Overordna mål
- Handling
- Oppbygging av
 - Helse – og forskningsinstitusjoner/kunnskap basert på fleretnisk kompetanse

Linker på nett

- <http://site.uit.no/helseoglivsstil/>
- http://uit.no/prosjekter/prosjekt?p_document_id=261008
- Facebook;
<https://www.facebook.com/#!/HelseOgLivsstilsundersokelsenSaminor>